

SMVdanmarks konjunkturbarometer

TEMAANALYSE

Februar 2025

Smv'ernes konjunkturbarometer

SMV'ernes erhvervstillid er fortsat under pres.

Mens SMV'erne generelt vurderer, at de har tilstrækkelige lagerbeholdninger og produktionskapacitet, begrænses de af mangel på efterspørgsel.

Samtidig ser vi en voksende kløft mellem SMV'erne og store virksomheder, hvor sidstnævnte bedre formår at tilpasse sig de økonomiske udfordringer. Det samlede billede er vedvarende pessimistiske forventninger blandt SMV'erne på tværs af brancher

Hovedpointer fra analysen

- SMV'erne ser pessimistisk på fremtiden
- Industrien driver den 'dårlige stemning' blandt SMV'er
- SMV'erne oplever tomme ordrebøger, men fyldte færdigvarelagre
- Manglende efterspørgsel opleves som et stigende problem for industrien og som et vedvarende problem i bygge- og anlægsbranchen.

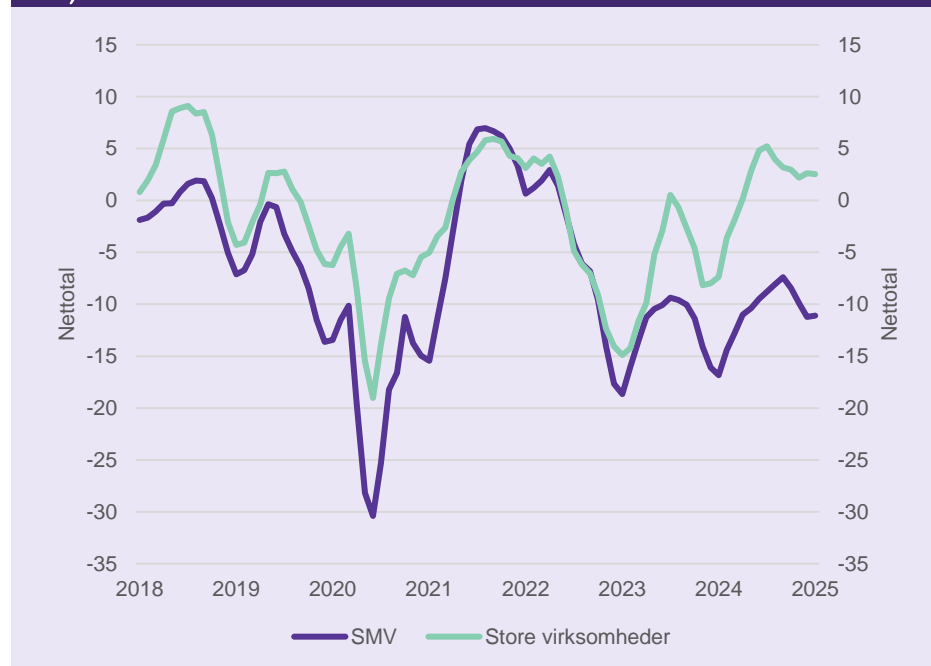
SMV'erne ser mindre positivt på fremtiden

Skiftende forventninger til fremtiden

I en lang periode har erhvervstillidsindikatoren for SMV'er og de store virksomheder fulgt hinanden tæt, men siden 2021 ses et skifte og dermed en større forskel mellem de to grupper i erhvervstilliden, jf. figur 1. I årene under Corona-pandemien var SMV'erne mere optimistiske mht. fremtiden, mens de store virksomheder var mere påpasselige. Dette er siden starten af 2024 vendt på hovedet, hvor SMV'erne nu er mere skeptiske. Trods denne forskel følger begge grupper dog stadig den samme overordnede trend.

Det er også værd at bemærke, at både SMV'er og store virksomheder oplever en mere positiv udvikling i deres fremtidsforventninger fra starten af 2024, hvilket fortsætter ind i slutningen af året. Den positive udvikling er imidlertid begyndt at aftage.

Figur 1
Udviklingen i erhvervstillidsindikatoren for SMV'er og store virksomheder, 2018-2025

Anm.: Nettotallet er andelen af virksomheder, der forventer stigning, fratrukket andelen, der forventer fald. Erhvervstillidsindikatoren er et vægtet gennemsnit af den sammensatte konjunkturindikatorer for service, detail, industri og byggeri og er beregnet som et 3 mdr. glidende gennemsnit.

Kilde: SMVdanmark på baggrund af Danmarks Statistik

En økonomi, som kører i to tempi

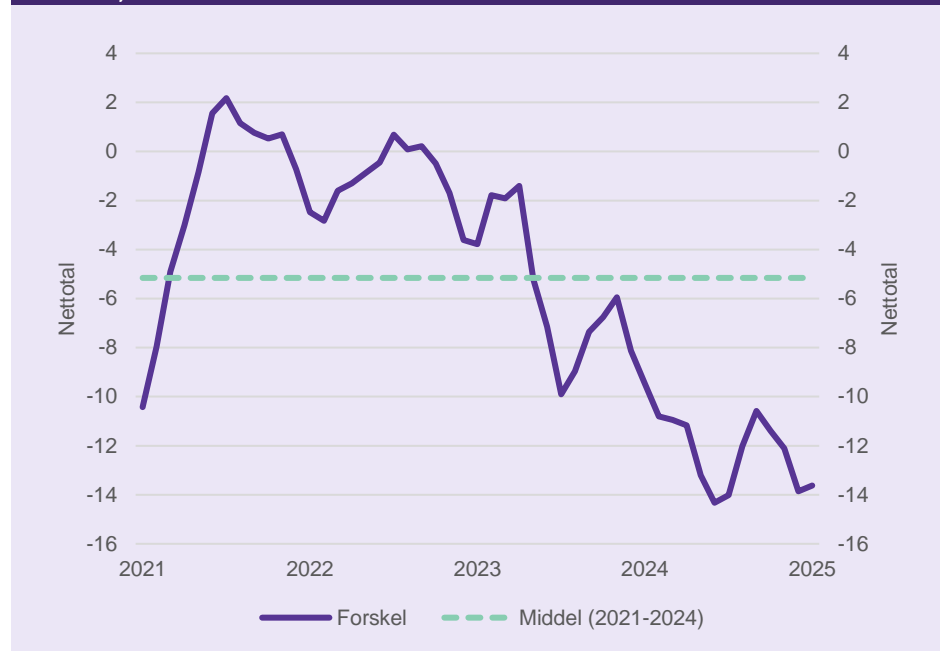
Forskellene i erhvervstilliden mellem store og små virksomheder har aldrig været større, jf. figur 2.

Efter en relativ stabil periode fra 2021 til slutningen af 2022, hvor forskellen i erhvervstillid mellem de store virksomheder og smv'er var lille forøges forskellen markant i 2023.

Forskellen mellem SMV'erne og de store virksomheder har aldrig været større

Figur 2

Forskel i erhvervstillidsindikatoren mellem store virksomheder og SMV'er, 2018-2025

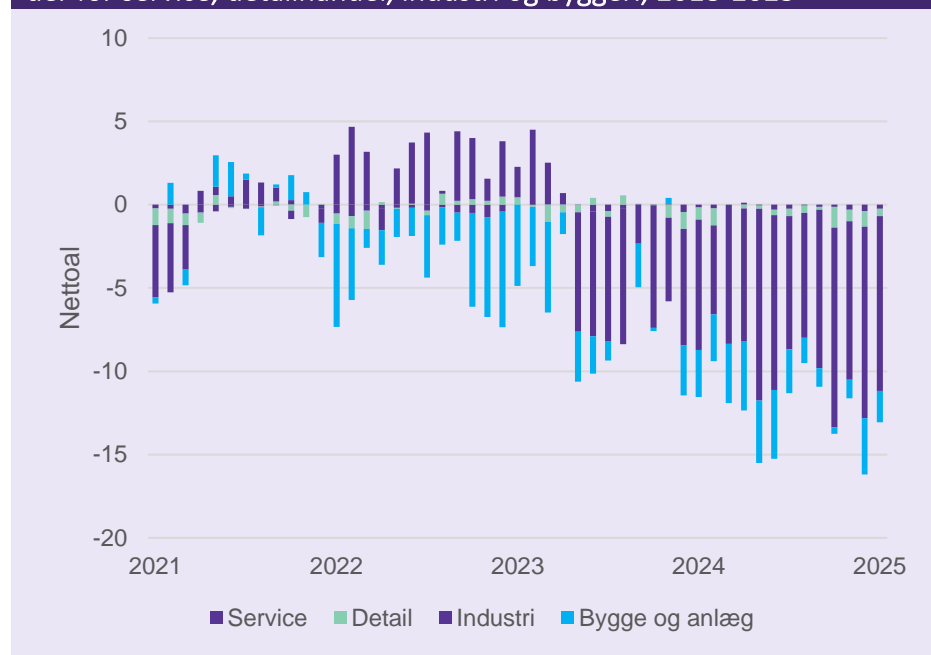
Anm.: Nettotallet er andelen af virksomheder, der forventer stigning, fratrukket andelen, der forventer fald. Forskellen i erhvervstillidsindikatoren er givet som erhvervstillidsindikatoren for SMV'erne fratrukket erhvervstillidsindikatoren for de store virksomheder. Forskellen er beregnet som et 3 mdr. glidende gennemsnit

Kilde: SMVdanmark på baggrund af Danmarks Statistik

Generelle pessimistiske forventninger til fremtiden

Bidraget til forskellen i den samlede erhvervstillidsindikator kan dekomponeres på de enkelte brancher. Selvom alle brancher bidrager, er det industrien især (hvor det førhen var bygge- og anlægsbranchen), som på det seneste har bidraget til, at forskellene er vokset, jf. figur 3.

Figur 3
Forskellen i konjunkturindikatorer mellem SMV'er og store virksomheder for service, detailhandel, industri og byggeri, 2018-2025

Anm.: Nettotallet er andelen af virksomheder, der forventer stigning, fratrukket andelen, der forventer fald. Konjunkturindikatorerne er ganget med sin respektive vægt.
Kilde: SMVdanmark på baggrund af Danmarks Statistik

Tomme ordrebøger hos SMV'erne begrænser

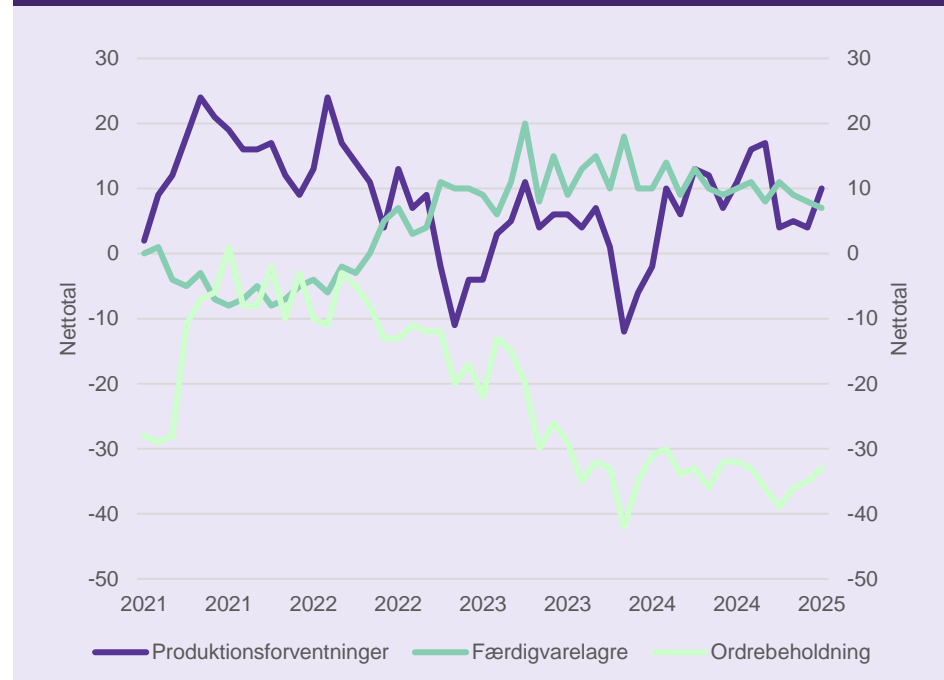
Den sammensatte konjunkturindikatorer er et simpelt gennemsnit af forventninger til produktion, færdigvarelagre og ordrebeholdning. Udviklingen i indikatoren kan dermed opdeles på de enkelte indikatorer for at give et billede af, hvad der driver udviklingen over tid.

Især siden 2022, hvor renter og energipriser steg kraftigt, har smv'er inden for industrien selv vurderet, at ordrebeholdningen var utilstrækkelig, jf. figur 4.

SMV'erne inden for industrien har derimod generelt har positive forventninger til produktionen, og deres færdigvarelagre anses som tilstrækkelige. Dette afspejler en industri, der har varerne på lager, men oplever udfordringer med at sikre, at efterspørgslen følger med.

Figur 4

Udviklingen i konjunkturindikatorerne for SMV'erne inden for industrien, 2021-2025

Anm.: Nettotallet er andelen af virksomheder, der forventer stigning, fratrukket andelen, der forventer fald

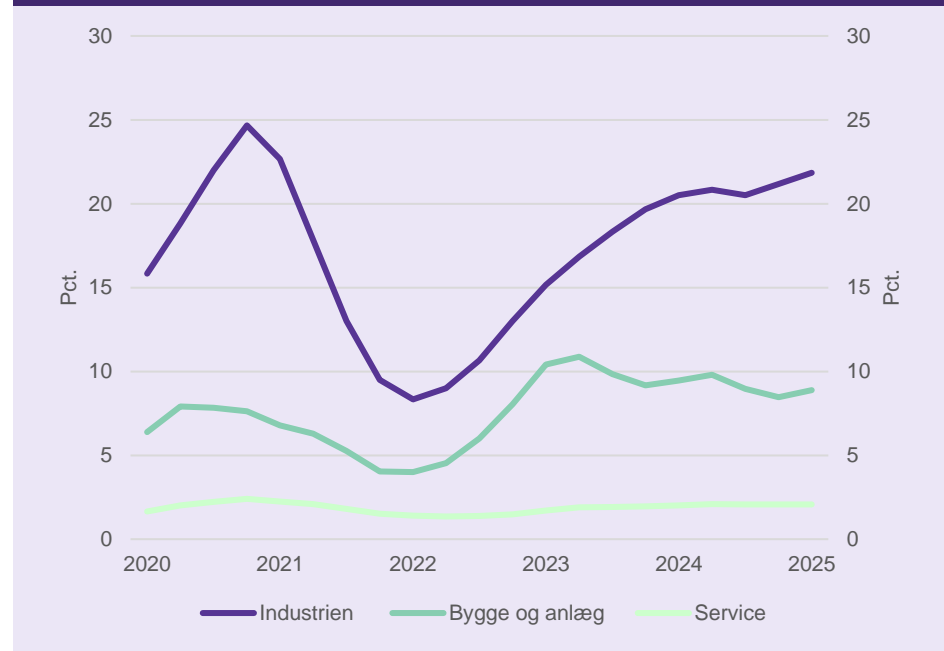
Kilde: SMVdanmark på baggrund af Danmarks Statistik

Stigende manglende efterspørgsel hæmmer produktionen for SMV'erne

Industrien er den branche, som er hårdest ramt af manglende efterspørgsel – faktisk er det næsten en lige så høj andel af SMV'er, som vurderer at efterspørgslen er mangelfuld som under Corona-pandemiens værste måneder, jf. figur 5.

Højere renter og priser har også slået igennem på andelen af SMV'er inden for bygge- og anlægsbranchen, som rammes af manglende efterspørgsel.

Figur 5
Manglende efterspørgsel som en produktionsbegrænsning for SMV'er, 2020-2025

Anm.: Pct. angiver andelen af virksomheder der mener at manglende efterspørgsel begrænser deres produktion. De enkelte brancher er vægtet med deres respektive vægt. Manglende efterspørgsel er regnet som et 3 mdr. glidende gennemsnit
Kilde: SMVdanmark på baggrund af Danmarks Statistik

Konklusioner

Selvom dansk økonomi på overfladen synes at klare sig godt, er der en række indikatorer på instrumentbrættet, som blinker rødt.

Især smv'erne inden for industrien mærker presset med svigtende ordrebeholdninger, hvilket er opstået samtidig med meldinger om manglende efterspørgsel som et voksende problem.

Det kan hænge sammen med, at især tysk og svensk økonomi – vigtige eksportmarkeder for danske smv'er indenfor industrien – ligger underdrejet.

At det går godt med industrien generelt, skyldes frem for alt medicinalindustrien – det dækker over, at store dele af den øvrige industri og økonomi har det knap så godt. Samtidig er der en stor tilvanding af arbejdskraft til Danmark, som gør at arbejdsstyrken og beskæftigelsen vokser. Det kan være med til at dække over, at der er mange steder i økonomien, der har det svært.

Kontakt

Seniorøkonom Thomas Gress, tlf. 5190 5091, gress@SMVdanmark.dk
SMVdanmark,

Juniorkonsulent, Sofie Katrine Nygaard Pedersen, tlf. 33 93 20 00,
pedersen@smvdanmark.dk, SMVdanmark

Februar 2025